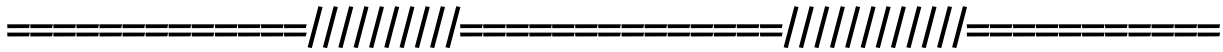

ክንፈ ኣብራሃም ሳህለ-ካብ ምሻጥ እንቋቅሖ ክሳብ ማዕርግ ፕሮፌሰር

ክቡራትን ክቡራንን፣ብዛዕባ ፕሮፌሰር ክንፈ ኣብራሃም ኣድሂቦ ኣብ ማሕበራዊ መራኽቦ ቐድሚ ገለ ኣዋርሕ ሓጺር ጽሑፍ ናብ ኣንባብቲ ኣቕሪቦ ምንባሪ ዝዘከር ኢዩ።እንሆ ብመሰረት ገለ ርእይቶ ወሃብቲ ዝሃብኩሙኒ ሓበሬታ መሰረት፣ናብ ሰፊሕ ኣንባቢ ዝርከቡ ማዕከን ሓበሬታ ዝኮና መፍተላት ሓበሬታ ክልጥፎ ተቐሲቦ ኣሎኹ።

ፕሮፌሰር ክንፈ ኣብራሃም፡ኣብ ታሪኻዊት ከተማ ዓድዋ ኢዮም ተወሊዶም።እዋኑ ወርሒ ጥቅምቲ 1943 ዓ/ም ናብ'ዛ ትርጉም ምህላውን ምንባርን መጺኦም፡ኣብ ዓመተ ክልተ ሽሕ ወርሒ ሕዳር ካብ'ዛ ዓለም ብሞት ከም ዝተፈለዩ ታሪኽ ሕይወቶም ዝምስክሮዩ።

ፕሮፌሰር ክንፈ ኣብራሃም ልዕሊ 18 መጽሓፍቲ ዝጸሓፉ፡ተመራማርን መምህርን ዝነበሩ ወከፍ ኢዮም።እዞን ዝሰዕሩ ድማ ካብ'ተን ብቋንቋ ኢንግሊሽ ዝጸሓፍዎን መጽሓፍቲ ገሊኤን እየን።(ኣብ ታሕቲ ብኢንግሊሽ ተጻሒፊን ዘለዎ ገለ ካብ መጽሓፍቶም እየን።)

ምስ ፕሮፌሰር ክንፈ ቐድሚ ሓየሎ ዓመታት ኣቢሉ፡ ሓደ ክልተ ጊዜ ተራጊብና ነይርና-ብዙሕ ዝሓቶም ሕቶታት ኣብ ዘዳለክሉ ህምት ድማ ብሞት ርግምቲ፣ካብ'ዛ ዓለም ብሞት ተፈለዩ።

ብድሕሪ ዕለተ ሞቶም ብዛዕብኦም ዘድልየኒ ሓበሬታ ብምንባር ክምእርር ሰሃሮ ገይረ ብምንባሪ-ብዓቕመይ ዝኣከብክዎ ሓበሬታ ኣሎኒ ኢዩ።ምስ ክልተ ፕሮፌሰራትን ገለ ጸሓፍትን ኣብ ጉዳይ ፕሮፌሰር ክንፈ ኣድሂብና፡ኣብ ዝገበናዮ መድረኻት ኢሂን ምሂን ኣነ ከጻርዮ ዝግበኣኒ ነጥብታት ቦኽሪ እዝነይ ሰማዕኩ ነዚ ንምጽራይ ድማ ዋላ እኳ ኣዚዩ ኣድካሚ ተነበረ ንገሊኡ ጽቡቕ ሳጉመሉ ኣሎኹ እብል።

ገሊኡ ድማ መሰረት ዘይብሉ ሓውሲ ቕንኢ ዘንቐሎ ጠቕነ ምኳኑ ከረጋግጽ ክኢለ ኣሎኹ።ግን ኣብ መጻኢ ብዘርከር ክቐርቦ ክፍትን እዩ።

ኣብ ፕሮፌሰር ክንፈ፡ኣቶ ኣብራሃም ሳህለ እምነት ፕሮተስታንት- ኣብ ኤርትራን ትግራይን ድሕሪ መሰሎኒ ናብ ኮረሻ ስልጣን ምምጻእ ዘጓንፎም ዝነበረ ሓያል ብድሆታትን ምስዳድን ሓይሉ ምንባር ኣደዳ ክንደይ ግፍዕታት ክኹኑ ተቐሲቦም ምንባርም ታሪኽ ዝምስክሮ ሓቂ ኢዩ።

ኣብ'ቲ ቐድሚ 100 ኣቢሉ ዝነበረ ወፍሪ "ጸረ-ማርያም" ዝብል ጎስጓስ፡ኣቶ ኣብራሃም ሳህለ ከም ሓደ ጸረ እቲ እምነት ከም ዚነበሩ ዝውጋዕ ወግዲ ጭራሽ መሰረት ዘይብሉ፤ ብኣንጻሩ ካብ ዝነበሮም መሬት ብናጻ ንጎረባብቶም ዝህቡን ነቶም ኣብ እምነት ፕሮቴስታን ዝነበሩ ብመቐሕ ሠንሰለት ተኣሲሮም፤ ኣብ ዚነበረሉ መግቢ ሓቢኦም ብምእታውን-ናብ ኣስመራ ደብዳቤ 'ተኣሲሮም እንሄዉ ብጸሎትን ልማኖን ዘክርዎም ኢኹም።' -ዝብል ልእክቶ ክለኣክን ናይ መጓዳዘያ ገንዘብ-ነቶም መልእክተኛታት ካብ ዝሃቡን ሓደ ንሶም እዮም።

እዚ ምስክራት ዓይንን ብገለ ምዕራባውያን ጸሓፍቲ ዝተመስከረ ነጥቢ ክነሱ፡እቲ "ሓንካስ ዘውረዮሲ ፈረሰኛ ነይመልሶ" ዝብል ኣብሃህላ ግዲ ርዑም ኮይኑ ብወረያ ወረ ዝውረይ ኣንጻሩ ኮይኑ እንሆ ሓደ ዘመን ኣቐዲሩ ኣሎ።

ካልእ ፕሮፌሰ ክንፈ ኣብራሃም፡ነቲ መጽሓፍቶም "ባዕሎም ከም ዘይጽሕፍዎን ካብ'ትን ካብ'ትን ኢዮም ኣምጺኦም ዝሕትምዎ"-ዝብል ጸለመን ክሰን ድማ ብመርትዎን ብመረዳኢታን ዝዛረብ ኮነ ዝወቐስ ወይ ዝከስስ ከቶ ኣይተረክበን ኣሎ፤ እንተኮነ ኣብ መጋርያ ዕላል ባዕሎም ከም ዘይጽሕፍዎ ዝውረይ-ሓያል ተጻይ ዝኮነ ኩናት ኣባዮም እናኻዕ ይስማዕ እዩ።

ንሎሚ እዚ ካብ በልኩ-ፕሮፌሰር ክንፈ ኣብራሃም ንፈላማ ዝተላለኩላ ዕለት ብምኳናን ካልእ ፍሉይ ዝክሪ ብምህላወይን ዘንቐሎ ገለ ክብል ኣሎኒ ካብ ዝብል ክሓናጥጥ ክቐሱብ ምክኣላይ ብምሕባር'ዩ።

Somalia Calling, NINA Press, Uppsala, 2002. ISBN 9789163119835
 — Ethiopia: From Empire to Federation, NINA Press, Uppsala, 2001. ISBN 9789163119828
 — Ethiopia: The Dynamics of Economic Reforms, Nina Press, Uppsala, 2001. ISBN 9789163119811
 — Peace Under Assault, EIIPD Press, Addis Ababa, 1999.
 — The Battle of Histories: The Conflict Between the Unitary and Pluralist States, Magnussa Press, AWP New Jersey, US, 1997.
 — The Apartheid Axis: A Cultural and Political History of the Black People, 1997.
 — The Missing Millions: Why and How Africa is Underdeveloped, Africa World Press, New Jersey, US, 1995. ISBN 9780865433533
 — Ethiopia: From Bullets to the Ballot Box, Red Sea Press, AWP New Jersey, US, 1994. ISBN 0932415792.
 — Statistical Briefings of the Education Sector Support, Stockholm, SIDA 1993/94.

- Ethiopia: The Challenge of the 20th Century Education, SIDA, 1993.
- Black People, White People: A cultural History of Race Relations, AWP, US - Forthcoming, 1993.
- Swedish Education Assistance, SIDA, 1992.
- Politics of Black Nationalism from Harlem to Sweto, Africa World Press US, 1991.
- Statistical Digest, Stockholm, SIDA 1991/92.
- Statistical Digest, Stockholm, SIDA 1989/90.
- Professional Training for Service in the Third World, Mag. Press, 1984.
- From Race to Class, Grass Roots Publishers, 1983.
- Handbook of Professional Terminology, Cosmic Press, 1983.

ኣብራሃም ብርሃኑ